

Tunturi-Lapin seutukunnan soveltavan liikunnan suunnitelma 2026-2029

Tunturi-Lapin soveltavan liikunnan kehittämissuunnitelma

- Suunnitelman tavoitteena on todentaa ja tuoda näkyväksi Tunturi-Lapin kunnissa toteutettavaa soveltavaa liikuntaa
- Taulukossa on tuotu ilmi sekä olemassa olevia että kehitettäviä toimenpiteitä soveltavan liikunnan tarjonnan ja osaamisen vahvistamiseksi
- Soveltavalla liikunnalla tarkoitetaan sellaisten henkilöiden liikuntaa joiden on vamman, sairauden tai muun toimintakyvyn heikentymisen tai niiden sosiaalisiin tilanteisiin aiheuttaman vaikutuksen vuoksi haastava osallistua yleisesti tarjolla olevaan liikuntaan
- Suunnitelma päivitetään aina valtuustokauden alussa

LIIKUNTALAIN MUKAAN KUNTIEN TULEE:

- Edistää eri väestöryhmien mahdollisuuksia liikkua ja harrasta liikuntaa. Edistää eriarvoisuuden vähentämistä liikunnassa.

OHJAAVIA SUUNNITELMIA

- Kuntien lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmat
- Kulttuurikasvatussuunnitelmat
- Laaja hyvinvointikertomus- ja suunnitelma

KOLARI

Lähteet: Tilastokeskus, Sotkanet, Tea-viisari

Asukasluku 2024: **3987** Väestöennuste 2040: 4166 **HYTE-kerroin 52** **TEA-viisari 74**

Ikärakenne 2023

0-14 vuotiaita	15,2 %	↘
15-64-vuotiaita	56,6 %	↘
65 vuotta täyttäneitä	28,2 %	↗

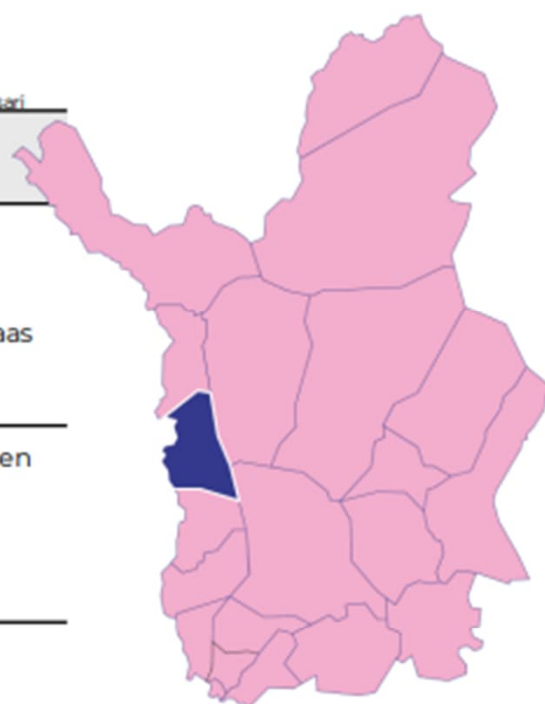
Väestöennusteen mukaan Kolarin asukasluku tulee pienemään vuoteen 2040 mennessä. Ikäntyneiden määrä tulee kasvamaan, kun taas muiden ikäryhmien osuus pienenee.

Väestöllinen huoltosuhde	Lappi	Koko maa	
76	71,4	61,6	

Vuosien 2024-2025 aikana Kolarin demografinen huoltosuhde on noussut 0,5%.

Taloudellinen huoltosuhde	Lappi	Koko maa	
124,8	140,3	131,8	

Kolarin taloudellinen huoltosuhde heikkenee väestön ikääntyessä.

Kolarin kunnan erityispiirteet

Kunnassa on neljä isompaa kyläkeskittymää Sieppijärvi, Kolarin kirkonkylä, Äkäslompola ja Ylläsjärvi.

Hyvinvoinnin, terveyden ja arjen turvallisuuden edistämisen painopisteet

Kaikkien ikäryhmien huomioiminen terveyden ja hyvinvoinnin edistämistyössä hyödyntämällä osallisuutta ja eri toimialojen yhteistyötä.

Lisätietoja: kirjaamo@kolari.fi

	Hyvinvointi ja terveys	Elintavat, työ- ja toimintakyky	Arjen turvallisuus
<p>Lapset ja nuoret</p> 	<p>Tyytyväinen elämäänsä</p> <ul style="list-style-type: none"> • 4. ja 5. luokkalaisista 81,9% (83,1 %) • 8. ja 9. luokkalaisista 68,9% (64,4 %) <p>Kokenut vahvaa positiivista mielenterveyttä</p> <ul style="list-style-type: none"> • 8. ja 9. luokkalaisista 18,9% (20%) <p>Ahtaasti asuvat lapsiasuntokunnat 37,3% (29,3%)</p>	<p>Heikko fyysinen toimintakyky</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5. luokkalaisista 48,8 % (40,6 %) • 8. luokkalaisista 61,5 % (47,7 %) <p>Huolta herättävää päihteiden käyttöä sekä rahapelaamista</p> <ul style="list-style-type: none"> • 8. ja 9. luokkalaisista 6,5% (7,5%) <p>Ei syö koululounasta päivittäin 28,4% (35,1%)</p>	<p>Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa</p> <ul style="list-style-type: none"> • 4. ja 5. luokkalaisista 9,6% (9,9%) • 8. ja 9. luokkalaisista 13,0% (8,4 %) <p>Kokenut fyysistä uhkaa vuoden aikana</p> <ul style="list-style-type: none"> • 8. ja 9. luokkalaisista 15,3% (18,3 %) <p>Koti- ja vapaa-ajan tapaturmiin liittyviä hoitojaksoja</p> <ul style="list-style-type: none"> • 177,3 / 10 000 asukasta (165,8 / 10 000)
<p>Työikäiset</p> 	<p>Sairastavuusindeksi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ikävakiointu 91% (109,3) <p>Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneet</p> <ul style="list-style-type: none"> • 25-64-vuotiaista 33,1 / 1000 vastaavan ikäistä (39,7 / 1000) <p>Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25-64-vuotiaat 7,1% (8,0%)</p>	<p>Syrjäytymisriskissä olevat</p> <ul style="list-style-type: none"> • 18-24-vuotiaista 11,9% (15,5 %) <p>Työssä käyvät</p> <ul style="list-style-type: none"> • 15-74-vuotiaista 44,5% (41,6 %) 	<p>Koti- ja vapaa-ajan tapaturmiin liittyviä hoitojaksoja</p> <ul style="list-style-type: none"> • 177,3 / 10 000 asukasta (165,8 / 10 000)
<p>Ikääntyneet</p> 	<p>Yksin asuvat</p> <ul style="list-style-type: none"> • 75 vuotta täyttäneistä 42,1 % (45,3 %) <p>Säännöllisen kotihoidon 65 vuotta täyttäneet asiakkaat vastaavan ikäisestä väestöstä 9,7% (8,7%)</p>	<p>Täyttä kansaneläkettä saavat</p> <ul style="list-style-type: none"> • 65 vuotta täyttäneistä 1,1 % (1,5 %) <p>Erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeutettuja 65 vuotta täyttäneitä 60,3% (62,4%)</p>	<p>Kaatumisiin ja putoamisiin liittyviä hoitojaksoja</p> <ul style="list-style-type: none"> • 65 vuotta täyttäneillä 322 / 10 000 vastaavan ikäistä (384,6 / 10 000)

Suluissa ilmoitettu luku kuvaa Lapin hyvinvointialueen tilannetta kyseisessä indikaattorissa.

Lähteet: THL ja Sotkanet

MUONIO

Lähteet: Tilastokeskus, Sotkanet, Tea-viisari

Asukasluku 2024: 2313 Väestöennuste 2040: 2400 HYTE-kerroin **66** TEA-viisari **64**

Ikärakenne 2024

0-14 vuotiaita	14,3 %	↘
15-64-vuotiaita	57,9 %	↗
65 vuotta täyttäneitä	27,8 %	↘

Väestöennusteen mukaan Muonion asukasluku tulee kasvamaan vuoteen 2040 mennessä. Työikäisten määrä tulee nousemaan. Eniten laskee lasten lukumäärä.

Väestöllinen huoltosuhde

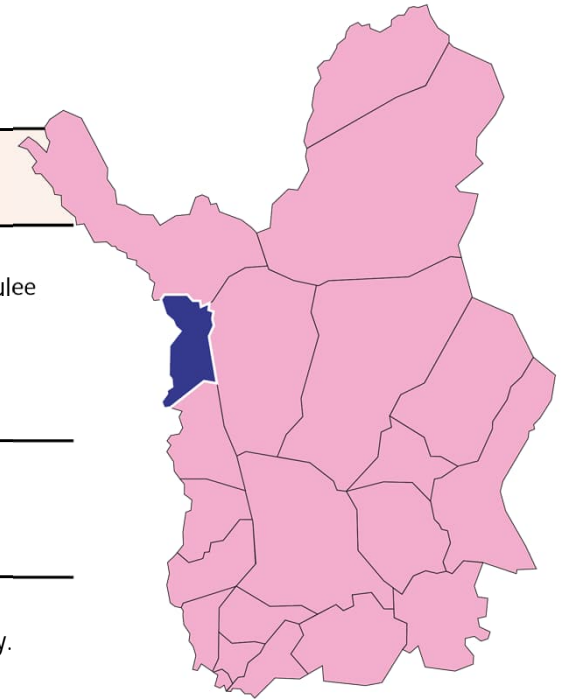
Lappi	Koko maa
72,6	61,6

Muonion väestöllinen huoltosuhde on laskenut vuoden 2020 tulokseen 76,3 verrattaessa.

Taloudellinen huoltosuhde

Lappi	Koko maa
135,6	131,8

Muonion taloudellinen huoltosuhde tulee paranemaan, mikäli työttömien määrä ei lisäänty.

Muonion kunnan erityispiirteet

Muonio on elinvoimainen, sivistynyt, turvallinen ja kansainvälinen luontomatkailukunta. Muoniosta saa hyvät peruspalvelut, luonnonläheisen asuinympäristön ja viihtymistä tukevat harrastusmahdollisuudet. Yhteisöllisyys ja vireät järjestöt luovat paikallisesti elämänlaatua ja toimeliaisuutta kaikenikäisille.

Hyvinvoinnin, terveyden ja arjen turvallisuuden edistämisen painopisteet

Muonio luo aktiivisesti edellytyksiä kuntalaisten harrastamiselle. Kunta toimii terveyttä ja hyvinvointia edistäen sekä kuntalaisten sairastavuutta ennaltaehkäisten. Muonio luo ennakkoiden edellytyksiä viihtyisälle elämiselle ja mahdollisuuksia asuntorakentamiselle. Monipuolinen avustustoiminta tukee yhdistysten ja kyläyhteisöjen toimintaa.

Lisätietoja: kirjaamo@muonio.fi, +35840 354 9719

	Hyvinvointi ja terveys	Elintavat, työ- ja toimintakyky	Arjen turvallisuus
<p><i>Lapset ja nuoret</i></p> 	<p>Tyytyväinen elämäänsä</p> <ul style="list-style-type: none"> • 4. ja 5. luokkalaisista 80,0 % (83,1 %) <p>Kokee terveydentilansa keskinertaiseksi tai huonoksi</p> <ul style="list-style-type: none"> • 4. ja 5. luokkalaisista 11,1 % (13,5 %) 	<p>Heikko fyysinen toimintakyky</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5. luokkalaisista 40,0 % (39,9 %) • 8. luokkalaisista 46,4 % (44,4 %) <p>Lihavuuden yleisyys</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2-6-vuotiailla 2,8 % (5,5 %) • 7-12-vuotiailla 12,8 % (8,5 %) • 13-16-vuotiailla 8,2 % (8,9 %) 	<p>Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa</p> <ul style="list-style-type: none"> • 4. ja 5. luokkalaisista 19,6 % (9,9 %) <p>Kokenut fyysistä uhkaa vuoden aikana</p> <ul style="list-style-type: none"> • 8. ja 9. luokkalaisista 26,7 % (18,3 %)
<p><i>Työkäiset</i></p> 	<p>Sairastavuusindeksi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ikävakioitu 87,3 (108,6) <p>Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneet</p> <ul style="list-style-type: none"> • 25-64-vuotiaista 38,6 / 1000 (38,5 / 1000) <p>Tuki- ja liikuntaelinten- sekä sidekudosten sairauksien vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat</p> <ul style="list-style-type: none"> • 16-64-vuotiaista 1,7 % (1,3 %) 	<p>Syrjäytymisriskissä olevat</p> <ul style="list-style-type: none"> • 18-24-vuotiaista 15,5 % (15,9 %) <p>Työssä käyvät</p> <ul style="list-style-type: none"> • 15-74-vuotiaista 42,5 % (41,6 %) <p>Vaikeasti työllistyvät</p> <ul style="list-style-type: none"> • 15-64-vuotiaista 2,8 % (3,9 %) <p>Työkyvyttömyysindeksi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ikävakioitu 89,1 (127,3) 	<p>Koti- ja vapaa-ajan tapaturmiin liittyviä hoitajaksoja</p> <ul style="list-style-type: none"> • 130,3 / 10 000 asukasta (165,8 / 10 000) <p>Kaatumisiin ja putoamisiin liittyviä hoitajaksoja</p> <ul style="list-style-type: none"> • 65 vuotta täyttäneillä 340,8 / 10 000 vastaavan ikäistä (383,9 / 10 000)
<p><i>Ikäänvoneet</i></p> 	<p>Yksin asuvat</p> <ul style="list-style-type: none"> • 75 vuotta täyttäneistä 37,4 % (45,3 %) <p>Omaishoidon tuella hoidettavat</p> <ul style="list-style-type: none"> • 75 vuotta täyttäneistä 9,6 % (6,8 %) 	<p>Täyttä kansaneläkettä saavat</p> <ul style="list-style-type: none"> • 65 vuotta täyttäneistä 0,9 % (1,5 %) <p>Ympäri vuorokautisen palveluasumisen asiakkaat</p> <ul style="list-style-type: none"> • 75 vuotta täyttäneistä 7,7 % (7,4 %) 	

Suluissa ilmoitettu luku kuvaa Lapin hyvinvointialueen tilannetta kyseisessä indikaattorissa.

Lähteet: THL ja Sotkanet

ENONTEKIÖ

Lähteet: Tilastokeskus, Sotkanet, Tea-viisari

Asukasluku 2023: 1771 Väestöennuste 2040: 1625 HYTE-kerroin **42** TEA-viisari **51**

Ikärakenne 2023

0-14 vuotiaita

11,7 %

15-64-vuotiaita

56,7 %

65 vuotta täyttäneitä

31,6 %

Väestöennusteen mukaan Enontekiön asukasluku tulee pienemään vuoteen 2040 mennessä. Ikääntyneiden määrä tulee kasvamaan, kun taas muiden ikäryhmien osuus pienenee.

Väestöllinen huoltosuhde

76,4

Lappi

71

Koko maa

62,3

Vuosien 2019-2023 aikana Enontekiön demografinen huoltosuhde on noussut 70,3:sta 76,4 mikä on x %.

Taloudellinen huoltosuhde

131,2

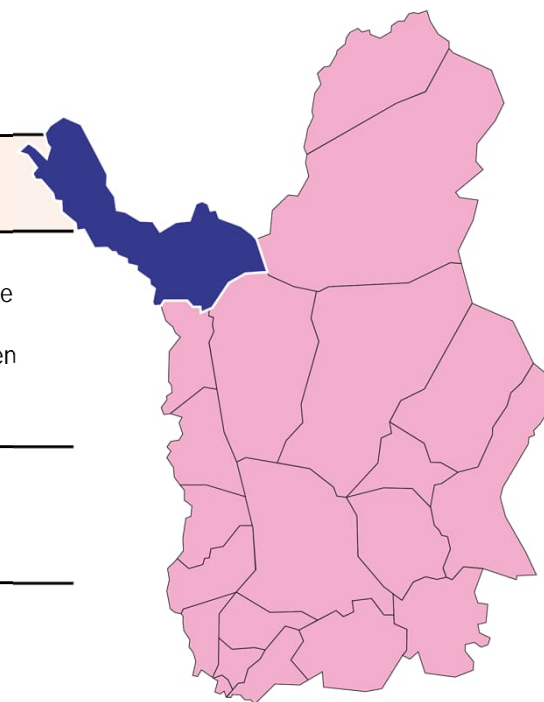
Lappi

142

Koko maa

130

Enontekiön taloudellinen huoltosuhde heikkenee väestön ikääntyessä.

Enontekiön kunnan erityispiirteet

Sijainti Lapissa, saamelaisten kotiseutualueeseen kuuluminen, suuri pinta-ala ja matala väestötiheys. Kunta on merkittävä matkailukohteena tunturi- ja luontomatkailun ansiosta.

Hyvinvoinnin, terveyden ja arjen turvallisuuden edistämisen painopisteet

Kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä huolehtiminen on perustehtävä. Edistää hyvinvointia, tarjota mahdollisuus aktiiviseen ja hyvinvoivaan elämään turvallisessa ja viihtyisässä ympäristössä.

	Hyvinvointi ja terveys	Elintavat, työ- ja toimintakyky	Arjen turvallisuus
<p><i>Lapset ja nuoret</i></p> 	<p>Tyytyväinen elämäänsä</p> <ul style="list-style-type: none"> • 4. ja 5. luokkalaisista 81,3 % (83,1 %) • 8. ja 9. luokkalaisista x % (64,4 %) <p>Enontekiön tieto puuttuu</p> <p>Kokenut vahvaa positiivista mielenterveyttä</p> <ul style="list-style-type: none"> • 8. ja 9. luokkalaisista x % (20 %) <p>Enontekiön tieto puuttuu</p> <p>Kunnan vapaavalintainen indikaattori</p>	<p>Heikko fyysinen toimintakyky</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5. luokkalaisista 84,2 % (40,6 %) • 8. luokkalaisista 35,7 % (47,7 %) <p>Huolta herättävää päihteiden käyttöä sekä rahapelaamista</p> <ul style="list-style-type: none"> • 8. ja 9. luokkalaisista x % (7,5 %) • Enontekiöllä ei tuloksia 2023 <p>Kunnan vapaavalintainen indikaattori</p>	<p>Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa</p> <ul style="list-style-type: none"> • 4. ja 5. luokkalaisista x % (9,9 %) • 8. ja 9. luokkalaisista x % (8,4 %) • Enontekiöllä ei tuloksia kummassakaan 2023 <p>Kokenut fyysistä uhkaa vuoden aikana</p> <ul style="list-style-type: none"> • 8. ja 9. luokkalaisista x % (18,3 %) • Enontekiöllä ei tuloksia 2023
<p><i>Työikäiset</i></p> 	<p>Sairastavuusindeksi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ikävakioitu 102,8 (109,3) <p>Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneet</p> <ul style="list-style-type: none"> • 25-64-vuotiaista 17,9 / 1000 vastaavan ikäistä (39,7 / 1000) <p>Kunnan vapaavalintainen indikaattori</p>	<p>Syrjäytymisriskissä olevat</p> <ul style="list-style-type: none"> • 18-24-vuotiaista 14,9 % (15,5 %) <p>Työssä käyvät</p> <ul style="list-style-type: none"> • 15-74-vuotiaista 43,3 % (41,6 %) <p>Kunnan vapaavalintainen indikaattori</p>	<p>Koti- ja vapaa-ajan tapaturmiin liittyviä hoitajaksoja</p> <ul style="list-style-type: none"> • 228,9 / 10 000 asukasta (165,8 / 10 000)
<p><i>Ikääntyneet</i></p> 	<p>Yksin asuvat</p> <ul style="list-style-type: none"> • 75 vuotta täyttäneistä 44,2 % (45,3 %) <p>Kunnan vapaavalintainen indikaattori</p>	<p>Täyttä kansaneläkettä saavat</p> <ul style="list-style-type: none"> • 65 vuotta täyttäneistä 0,9 % (1,5 %) <p>Kunnan vapaavalintainen indikaattori</p>	<p>Kaatumisiin ja putoamisiin liittyviä hoitajaksoja</p> <ul style="list-style-type: none"> • 65 vuotta täyttäneillä 393,2 / 10 000 vastaavan ikäistä (384,6 / 10 000)

Suluissa ilmoitettu luku kuvaa Lapin hyvinvointialueen tilannetta kyseisessä indikaattorissa.

Lähteet: THL ja Sotkanet

KITTILÄ

Lähteet: Tilastokeskus, Sotkanet, Tea-viisari

Asukasluku 2024: **6837** Väestöennuste 2040: **7520** **HYTE-kerroin 50** **TEA-viisari 52**

Ikärakenne 2024

0-14 vuotiaita	14,2 %	↘
15-64-vuotiaita	63,8 %	↗
65 vuotta täyttäneitä	22,0 %	↗

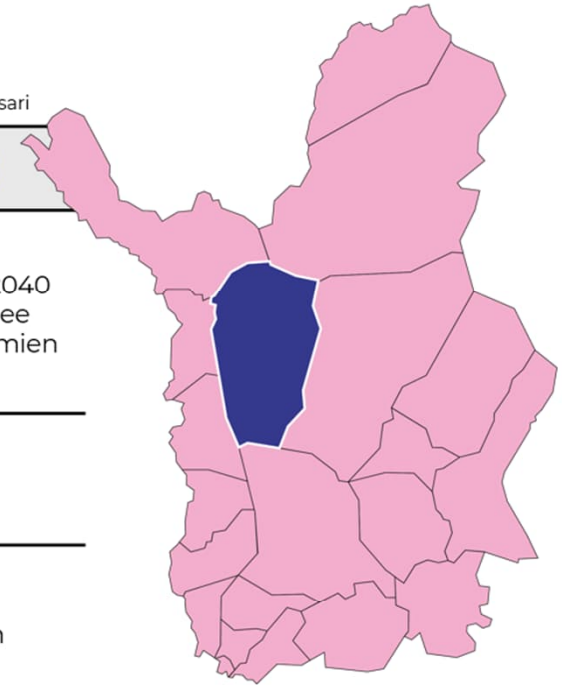
Väestöennusteen mukaan Kittilän asukasluku tulee kasvamaan vuoteen 2040 mennessä. Lasten ja nuorten määrä tulee pienenemään, kun taas muiden ikäryhmien osuus kasvaa.

Väestöllinen huoltosuhde	Lappi	Koko maa
56,6	71,2	61,6

Kittilän väestöllinen huoltosuhde on laskenut vuoden 2020 tulokseen 57,3 verrattaessa.

Taloudellinen huoltosuhde	Lappi	Koko maa
93,5	140,3	131,8

Kittilän taloudellinen huoltosuhde on vahvistunut elin-, veto- ja pitovoiman ansiosta. Vuonna 2023 se oli koko maan toiseksi alhaisin.

Kittilän kunnan erityispiirteet

Elinvoimainen, kasvava ja pinta-alaltaan laaja kunta, johon kuuluu yli 30 kylää ja joka tarjoaa asukkaille, matkailijoille ja yrityksille kattavat palvelut ja hyvät puitteet. Suomen johtava ympärivuotinen matkailu- ja tapahtumakeskus Levi, Euroopan suurin kultakaivos Agnico Eagle Finland, kansainvälinen lentoasema, monipuoliset talvi- ja kesäaktiviteetit sekä upea luonto tekevät Kittilästä kansainvälisesti kiinnostavan kohteen, jonka vetovoima kasvaa jatkuvasti.

Hyvinvoinnin, terveyden ja arjen turvallisuuden edistämisen painopisteet

- Vaikuttava ja suunnitelmallinen hytetu-työ
- Hyvinvointia ja terveyttä edistävät elintavat
- Mielen hyvinvointi
- Osallisuus ja yhteisöllisyys
- Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö

Lisätietoja: Kittilän kunta / Kirjaamo, Valtatie 15, 99100 Kittilä. Sähköposti: kirjaamo@kittila.fi

	Hyvinvointi ja terveys	Elintavat, työ- ja toimintakyky	Arjen turvallisuus
<p>Lapset ja nuoret</p> 	<p>Tyytyväinen elämäänsä</p> <ul style="list-style-type: none"> • 4. ja 5. luokkalaisista 78,4 % (83,1 %) • 8. ja 9. luokkalaisista 70,8 % (64,4 %) <p>Kokenut vahvaa positiivista mielenterveyttä</p> <ul style="list-style-type: none"> • 8. ja 9. luokkalaisista 21,1 % (20 %) 	<p>Heikko fyysinen toimintakyky</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5. luokkalaisista 39,7 % (39,9 %) • 8. luokkalaisista 40,7 % (44,4 %) <p>Huolta herättävää päihteiden käyttöä sekä rahapelaamista</p> <ul style="list-style-type: none"> • 8. ja 9. luokkalaisista 6,3 % (7,5 %) 	<p>Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa</p> <ul style="list-style-type: none"> • 4. ja 5. luokkalaisista 12,9 % (9,9 %) • 8. ja 9. luokkalaisista 7,2 % (8,4 %) <p>Kokenut fyysistä uhkaa vuoden aikana</p> <ul style="list-style-type: none"> • 8. ja 9. luokkalaisista 21,1 % (18,3 %)
<p>Työikäiset</p> 	<p>Sairastavuusindeksi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ikävakioitu 95,9 (108,6) <p>Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneet</p> <ul style="list-style-type: none"> • 25-64-vuotiaista 30,6 / 1000 vastaavan ikäistä (38,5 / 1000) 	<p>Syrjäytymisriskissä olevat</p> <ul style="list-style-type: none"> • 18-24-vuotiaista 12,6 % (15,9 %) <p>Työssä käyvät</p> <ul style="list-style-type: none"> • 15-74-vuotiaista 51,7 % (41,6 %) 	<p>Koti- ja vapaa-ajan tapaturmiin liittyviä hoitajaksoja</p> <ul style="list-style-type: none"> • 211 / 10 000 asukasta (165,8 / 10 000)
<p>Ikääntyneet</p> 	<p>Yksin asuvat</p> <ul style="list-style-type: none"> • 75 vuotta täyttäneistä 42,5 % (45,3 %) 	<p>Täyttä kansaneläkettä saavat</p> <ul style="list-style-type: none"> • 65 vuotta täyttäneistä 1,3 % (1,5 %) 	<p>Kaatumisiin ja putoamisiin liittyviä hoitajaksoja</p> <ul style="list-style-type: none"> • 65 vuotta täyttäneillä 550,2 / 10 000 vastaavan ikäistä (383,9 / 10 000)

Suluissa ilmoitettu luku kuvaa Lapin hyvinvointialueen tilannetta kyseisessä indikaattorissa.

Lähteet: THL ja Sotkanet

Suunnitelma/Osa-alue	Tavoite	Toimenpide	Vastuutahot
Soveltava liikunta	<ul style="list-style-type: none"> Liikuntalain mukainen tehtävä Tarjonnan, osaamisen ja osallisuuden huomioiminen Soveltavan liikunnan moniammatillinen ajattelutapa 	<ul style="list-style-type: none"> Moniammatillinen yhteistyö Liikuntapalvelujen henkilöstö on tunnettu kunnassa, avoin lähestymismahdollisuus 	<ul style="list-style-type: none"> Liikuntapalvelut Yhdistykset Asiakas ja tukiverkosto
Lapset ja Nuoret	<ul style="list-style-type: none"> Jokaisella lapsella on mahdollisuus osallistua harrastukseen Kehitetään yhteistyötä ja työnjakoa varhaiskasvatuksen ja koulutoimen kanssa 	<ul style="list-style-type: none"> Osaamisen vahvistaminen/tukeminen yhteisillä koulutuksilla varhaiskasvatuksessa, kouluilla ja liikuntapalveluissa Yhteistyön ja yhteisen ymmärryksen lisääminen Perheiden vastuuttaminen ja kannustaminen lapsen harrastamisessa seuraharrastuksessa 	<ul style="list-style-type: none"> Koulun henkilökunta Varhaiskasvatus Liikuntapalvelut Harrasteryhmät Perheet
Työkäiset	<ul style="list-style-type: none"> Liikkumismahdollisuudet - sitä kautta pienempi kynnys lähteä ja osallistua Huomioidaan myös pitkäaikaissairaat ja toimintarajoitteiset 	<ul style="list-style-type: none"> Liikkumismahdollisuuksista viestiminen Matalan kynnyksen liikuntahaasteet Liikuntaa siellä missä henkilöt ovat (päivätoiminta, asumisyksiköt, yksilöohjaus tarvittaessa) 	<ul style="list-style-type: none"> Liikuntapalvelut Työllisyyspalvelut Vammaisneuvosto,-palvelut Työterveys
Ikäntyneet +65 Pitkäaikaissairaat	<ul style="list-style-type: none"> Ikäihmisten ryhmä- ja yksilöohjauksella tavoitetaan vähänliikkuvia ja heikentyneen toimintakyvyn omaavia ikäihmisiä ja heille tarjotaan monipuolisia liikuntamahdollisuuksia ennaltaehkäisevästi Palveluja myös heille, joilla toimintakyky heikentynyt Huomioidaan myös pitkäaikaissairaat ja toimintarajoitteiset 	<ul style="list-style-type: none"> Resurssiviisas kohdennettu liikuntatarjonta Ikäntyneiden tapahtumat (Lapha, Lapin liikunta, yhdistykset, oppilaitokset) Tapahtumayhteistyö 	<ul style="list-style-type: none"> Liikuntapalvelut Kansalaisopisto Hyvinvointikoordinaattori Vanhus- ja vammaisneuvosto Hyvinvointialue Oppilaitokset
Yhteistyö kuntien ja hyvinvointialueen kanssa	<ul style="list-style-type: none"> Kehitetään yhteistyötä ja parannetaan toistemme palveluihin ohjautumista Edistetään toimintarajoitteisten henkilöiden liikunnallista arkea sekä liikunnan ja urheilun yhdenvertaista harrastamista. 	<ul style="list-style-type: none"> Tarjonnasta tietoa; Liikkumisen ja liikkumista tukevien mm. elintapaneuvonta mahdollisuuksista tiedottaminen perusterveydenhuoltoon Ohjautuminen liikuntapalveluiden ryhmiin; selkeä asiakkaan palvelupolku Selkeät yhdyshenkilöt kunnan ja hyvinvointialueen puolelta Yhteistyöpalaverit 	<ul style="list-style-type: none"> Liikuntapalvelut Laphan sosiaali- ja vammaispalvelut Kuntoutus
Seurojen tarjoamat mahdollisuudet	<ul style="list-style-type: none"> Yhdistyksille tukea ja ohjeistusta soveltavan liikunnan toteuttamiseen 	<ul style="list-style-type: none"> Yhteistyössä järjestettävät pienryhmät Avustusperiaatteissa painopisteenä soveltava liikunta Avointen koulutusten tiedottaminen 	<ul style="list-style-type: none"> Liikuntapalvelut Lapin liikunnan koulutukset
Olosuhteet	<ul style="list-style-type: none"> Viestitään yleisesti liikuntamahdollisuuksista ja paikoista. Esteettömät uudet liikuntapaikat 	<ul style="list-style-type: none"> Kunnan viestintäkanavat Esteettömyyden huomioiminen tulevaisuuden investoinneissa Liikunnan vastuuhenkilö mukaan liikuntapaikkasuunnitelmiin ja EVA:n 	<ul style="list-style-type: none"> Liikuntapalvelut Elinvoimapalvelut Tekniset palvelut

Toiminta/ Osa-alue	Muonio	Kolari	Enontekiö	Kittilä
Soveltava liikunta	<ul style="list-style-type: none"> Soveltavan liikunnan kohderyhmä ohjataan osallistumaan kunnan tarjoamiin liikuntaryhmiin tarpeen vaatiessa oman avustajan kanssa 	<ul style="list-style-type: none"> Soveltavan liikunnan kohderyhmä ohjataan osallistumaan kunnan tarjoamiin liikuntaryhmiin tarpeen vaatiessa oman avustajan kanssa 	<ul style="list-style-type: none"> Liikuntatilan tarjoaminen maksutta soveltavan liikunnan ryhmille 	<ul style="list-style-type: none"> Revontuliopiston viikoittainen liikuntaryhmä päivätoiminnassa Ammattiopisto Luovilla liikunnalliset perjantait. Kunnan ohjaaja toisinaan mukana liikuntahetkissä Kaksi viikoittain kokoontuvaa yhdistysten liikuntaryhmää Kunta tarjoaa maksuttomat liikuntatilat
Lapset ja Nuoret	<ul style="list-style-type: none"> Koulu-pt eli lasten ja nuorten elintapaohjaus 	<ul style="list-style-type: none"> Liikkuvaohjaaja- toiminta eli lasten ja nuorten elintapaohjaus 	<ul style="list-style-type: none"> Liikuntahalli ryhmät yhdistysten vetämänä Hetassa ja Kilpisjärvellä 	<ul style="list-style-type: none"> Suomen mallin kerhot kaikissa alakouluissa (Kittilä, Sirkka, Alakylä, Kaukonen) Nuorisotyön koulupäivän aikaiset ja vapaa-ajalla tapahtuvat kohtaamiset ja ohjaustilanteet Harrasteseteli 1.-9. luokkalaisille. Seteliä voi käyttää valittaviin harrastustoimintoihin Yhdistysten tarjoama liikunta- ja harrastetoiminta Maksuttomat salivuorot paikallisille yhdistyksille kunnan liikuntatiloihin Kuntalaishintaiset kylpylä- ja Levi Ski Resortin hissiliiput
Työikäiset	<ul style="list-style-type: none"> Elintapaohjaus 	<ul style="list-style-type: none"> Elintapaohjaus Ohjatut liikuntaryhmät mm. Työpajan asiakkaille ja etsivän nuorisotyön asiakkaille 	<ul style="list-style-type: none"> Liikuntaryhmät Hetassa 2 ja Peltovuomassa 1 	<ul style="list-style-type: none"> Revontuliopiston liikunta ja muut harrasteryhmät Kuntalaishintaiset kylpylä- ja Levi Ski Resortin hissiliiput Maksuttomat salivuorot paikallisille yhdistyksille kunnan liikuntatiloihin Elintapaneuvonta
Ikääntyneet +65 Pitkäaikaissairaat	<ul style="list-style-type: none"> Pysytään pystyssä-tapahtuma vuosittain Ikääntyneiden ja palveluasujien retki Voima- ja tasapainoryhmä +65 v kuntosaliryhmät Liikkumishetket päivätoimintaryhmissä Kaikki ryhmätoiminnot maksuttomia +65 vuotiaille 	<ul style="list-style-type: none"> Etäjumput Ohjatut liikuntaryhmät Sieppijärvellä ja kirkonkylällä 	<ul style="list-style-type: none"> Kuntosaliryhmät 3.Ile ikäihmisten ryhmälle 	<ul style="list-style-type: none"> Liikuntaryhmiä kunnan ja Revontuliopiston kautta Kunta tarjoaa kuntosalikortin yksityisissä kuntosaleissa puoleen hintaan yli 65 –vuotiaille
Yhteistyö kuntien, hyvinv. alueen ja muiden toimijoiden kanssa	<ul style="list-style-type: none"> Pysytään pystyssä tapahtuma Ikääntyneiden ja palveluasujien retki Kuntalaisalennus Levin kylpylään Elintapaohjauksen palveluketjut 	<ul style="list-style-type: none"> Mukana Pysytään pystyssä-tapahtumassa Yhteistyö hyvinvointialueen ja koulujen kanssa eri ikäryhmien elintapaohjauksessa Kuntalaisalennukset Saagan kylpylään 	<ul style="list-style-type: none"> Mukana Pysytään pystyssä-tapahtumassa 	<ul style="list-style-type: none"> Mukana Pysytään pystyssä-tapahtumassa Harrastetoiminnan tukeminen maksuttomilla tiloilla ja niitä kehittämällä Elintapaohjauksen ja Laphan välinen toiminta
Kehittämiskohteet	<ul style="list-style-type: none"> Liikuntatilojen tarjoaminen maksutta soveltavan liikunnan ryhmille 	<ul style="list-style-type: none"> Liikuntatilojen tarjoaminen maksutta soveltavan liikunnan ryhmille Liikunnanohjaajat koulututtavat säännöllisesti huomioidakseen eri kohderyhmiä 	<ul style="list-style-type: none"> Eryistarpeiset voivat osallistua kunnan tarjoamiin liikuntaryhmiin avustajan tuella 	<ul style="list-style-type: none"> Henkilöstöressurssien lisääminen liikunnanohjaukseen ja/tai elintapaneuvontaan

Arviointi/Osa-alue	Tavoite	Toimenpide	Vastuutaho	Kuntakohtainen arviointi
Soveltava liikunta	<ul style="list-style-type: none"> Liikuntalain mukainen tehtävä Tarjonnan, osaamisen ja osallisuuden huomioiminen Soveltavan liikunnan moniammatillinen ajattelutapa 	<ul style="list-style-type: none"> Moniammatillinen yhteistyö Liikuntapalvelujen henkilöstö on tunnettu kunnassa, avoin lähestymismahdollisuus 	<ul style="list-style-type: none"> Liikuntapalvelut Yhdistykset Asiakas ja tukiverkosto 	
Lapset ja Nuoret	<ul style="list-style-type: none"> Jokaisella lapsella on mahdollisuus osallistua harrastukseen Kehitetään yhteistyötä ja työnjakoa varhaiskasvatuksen ja koulutoimen kanssa 	<ul style="list-style-type: none"> Osaamisen vahvistaminen/tukeminen yhteisillä koulutuksilla varhaiskasvatuksessa, kouluilla ja liikuntapalveluissa Yhteistyön ja yhteisen ymmärryksen lisääminen Perheiden vastuuttaminen ja kannustaminen lapsen harrastamisessa seuraharrastuksessa 	<ul style="list-style-type: none"> Koulun henkilökunta Varhaiskasvatus Liikuntapalvelut Harrasteryhmät Perheet 	
Työkäiset	<ul style="list-style-type: none"> Liikkumismahdollisuudet - sitä kautta pienempi kynnyks lähteä ja osallistua 	<ul style="list-style-type: none"> Liikkumismahdollisuuksista viestiminen Matalan kynnyksen liikuntahaasteet Liikuntaa siellä missä henkilöt ovat (päivätoiminta, asumisyksiköt, yksilöohjaus tarvittaessa) 	<ul style="list-style-type: none"> Liikuntapalvelut Työllisyyspalvelut Vammaisneuvosto,-palvelut Työterveys 	
Ikääntyneet +65 Pitkäaikaissairaat	<ul style="list-style-type: none"> Ikäihmisten ryhmä- ja yksilöohjauksella tavoitetaan vähänliikkuvia ja heikentyneen toimintakyvyn omaavia ikäihmisiä ja heille tarjotaan monipuolisia liikuntamahdollisuuksia ennaltaehkäisevästi Palveluja myös heille, joilla toimintakyky heikentynyt. 	<ul style="list-style-type: none"> Resurssiviisas kohdennettu liikuntatarjonta (kuntosaliryhmät, voima- ja tasapainoryhmät) Ikääntyneiden tapahtumat (Lapha, Lapin liikunta, yhdistykset, oppilaitokset) Tapahtumayhteistyö 	<ul style="list-style-type: none"> Liikuntapalvelut Kansalaisopisto Hyvinvointikoordinaattori Vanhus- ja vammaisneuvosto Hyvinvointialue Oppilaitokset 	
Yhteistyö kuntien ja hyvinvointialueen kanssa	<ul style="list-style-type: none"> Kehitetään yhteistyötä ja parannetaan toistemme palveluihin ohjautumista Edistetään toimintarajoitteisten henkilöiden liikunnallista arkea sekä liikunnan ja urheilun yhdenvertaista harrastamista. 	<ul style="list-style-type: none"> Tarjonnasta tietoa; Liikkumisen ja liikkumista tukevien mm. elintapaneuvonta mahdollisuuksista tiedottaminen perusterveydenhuoltoon Ohjautuminen liikuntapalveluiden ryhmiin; selkeä asiakkaan palvelupolku Selkeät yhdyshenkilöt kunnan ja hyvinvointialueen puolelta Yhteistyöpalaverit 	<ul style="list-style-type: none"> Liikuntapalvelut Laphan sosiaali- ja vammaispalvelut Kuntoutus 	
Seurojen tarjoamat mahdollisuudet	<ul style="list-style-type: none"> Yhdistyksille tukea ja ohjeistusta soveltavan liikunnan toteuttamiseen 	<ul style="list-style-type: none"> Yhteistyössä järjestettävät pienryhmät Avustusperiaatteissa painopisteenä soveltava liikunta Avointen koulutusten tiedottaminen 	<ul style="list-style-type: none"> Liikuntapalvelut Lapin liikunnan koulutukset 	
Olosuhteet	<ul style="list-style-type: none"> Viestitään yleisesti liikuntamahdollisuuksista ja paikoista. Esteettömät uudet liikuntapaikat 	<ul style="list-style-type: none"> Kunnan viestintäkanavat Esteettömyyden huomioiminen tulevaisuuden investoinneissa Liikunnan vastuuhenkilö mukaan liikuntapaikkasuunnitelmiin ja EVA:n 	<ul style="list-style-type: none"> Liikuntapalvelut Elinvoimapalvelut Tekniset palvelut 	

Kittilän liikuntapalvelut:

040 573 1123

[Liikunta ja ulkoilu | Kittilä](#)

Enontekiön vapaa-aikapalvelut:

040 709 0665

[Liikunta ja ulkoilu - Enontekiö](#)

Muonion liikunta- ja hyvinvointipalvelut:

040 489 5146

[Liikunta ja hyvinvointi - Muonion kunta](#)

Kolarin liikunta- ja nuorisotoimi:

040 768 0369

[Nuoriso- ja liikuntatoimi - Kolari](#)

